

РЕШЕНИЕ

№ 15

гр. Варна, 15.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Милен П. Славов

Членове: Петя Ив. Петрова
Мария Кр. Маринова

при участието на секретаря Олга Ст. Желязкова
като разгледа докладваното от Петя Ив. Петрова Въззивно гражданско дело
№ 20233000500400 по описа за 2023 година

и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по в.гр.д. № 400/2023 г. по описа на Варненския апелативен съд е образувано по въззивна жалба на Агенция "Пътна инфраструктура", подадена чрез пълномощника й директора на ОПУ – Разград, против решение №77 от 26.05.2023 г., поправено с решение № 133/15.08.2023 г., постановено по гр.д. № 328/2022 г. по описа на Окръжен съд – Разград, В ЧАСТТА, с която Агенция „Пътна инфраструктура“ гр.София е ОСЪДЕНА да заплати на Д. Г. Х.: - сумата 20 000лв. представляваща стойността на причинени неимуществени вреди, ведно със законната лихва от 17.07.2019г., до окончателното и изплащане; -сумата 60,56лв. стойност на причинени имуществени вреди, представляващи медицински разходи, ведно със законна лихва, считано от 17.07.2019г. до окончателното им изплащане; - сумата 21 598 лв., представляваща стойността на причинени имуществени вреди/вреди по МПС и разходи по репатриране/, ведно със законната лихва от 17.07.2019г. до окончателното и изплащане; - сумата 6 078лв. за разноски.

Въззивникът е настоявал, че решението в обжалваната осъдителна част е неправилно - постановено в нарушение на процесуалния и на материалния закон и е необосновано, като е молил за отмяната му в посочените осъдителни части, за отхвърляне на исковете за същите, евентуално за намаляване на присъдените обезщетения. Навел е оплаквания, че при неправилна оценка на доказателствата (за липса на отворен капак на шахтата и необозначено препятствие; игнориране на показанията на свидетеля А., че

не е видял капакът да е бил отворен; позоваване на данни от протокола за ПТП, отразяващ положението на капака на шахтата след произшествието; позоваване на удостоверението от тел. 112, отнасящо се до всички капаки на шахти по републиканските пътища в село Тр.), съдът достигнал до погрешен извод за виновно поведение на служителите на агенцията, представляващо бездействие – неукрепване и небезопасяване на капака на шахтата и за наличие на предпоставките по чл. 49 от ЗЗД, вместо да приеме наличието на „случайно деяние“ по см. на чл. 15 НК. В разрез с разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, съдът определил силно завишен размер на обезщетението за неимуществени вреди при несъобразяване с неголямата тежест на уврежданията, краткото време за възстановяването и размера на минималната работна заплата за периода. Съдът неправилно определил размера на имуществените вреди за автомобила, като игнорирал заключенията на вещите лица, че той подлежи на поправяне. Необосновано съдът кредитирал заключението на вещото лице Р. за размера на сумата, необходима за възстановяване, изводът на същото вещо лице за наличие на „тотална щета“ и оценката му за посоченото (в заключението в производството по обезпечаване на доказателства) „известно усукване на купето“ без доказателства за него и за степента на усукване, както и неправилно приспаднал от обезщетението само 1 800 лв. (цената по договора за продажба на повредения автомобил), вместо сумата на действителната пазарна стойност на автомобила след увреждането. Позовал се е на липсата на отговор от вещото лице по първоначалната експертиза на поставения въпрос за пазарната цена на увредения автомобил към датата на продажбата му 04.03.2020 г., както и на своевременно оспорване на заключението по повторната експертиза (със задача само за пазарната стойност на частите и труда, необходими за ремонта на лекия автомобил), като е поискал назначаване на „повторна“ СТЕ по въпросите за пазарната стойност на автомобила към датата на ПТП, за стойността на необходимите за възстановяването на автомобила труд и резервни части и за пазарната стойност на автомобила в състоянието, в което се е намирал след увреждането му.

Д. Г. Х., чрез адв. Р. Б., е подал писмен отговор, с който е оспорил въззивната жалба и по съображения за неоснователността на всяко от оплакванията и за правилността на решението в обжалваната му част е молил за потвърждаването му в същата част и за присъждане на разноските. Поради липсата на предпоставките по чл. 266, ал.3 ГПК, се е противопоставил на искането за назначаване на нова експертиза.

Въззивната жалба е подадена в срок, от лице с правен интерес от обжалване на решението на първата инстанция в съответните му осъдителни части като неизгодно за него, редовна е и допустима.

Решението не е обжалвано в отхвърлителната му част.

В съдебно заседание пред настоящата инстанция, въззивникът чрез юрисконсулт Й., е поддържал въззивната жалба и е претендирал присъждане на разноски, като е заявил и възражение за прекомерност на адвокатското

възнаграждение на насрещната страна. В предоставения срок е депозирал в писмен вид защитата си по съществото на спора. Въззиваемият, чрез адв. Б., е поддържал отговора на въззивната жалба и е претендирал разноски по списък по чл. 80 ГПК.

Производството пред окръжния съд е било образувано по предявени от Д. Г. Х. против Агенция „Пътна инфраструктура“, със седалище в гр. София искове по чл. 49 ЗЗД за заплащане на обезщетения за неимуществени и за имуществени вреди, претърпiani от него при ПТП със собствения му автомобил „Фолксваген Туран“ с рег.№*, управляван от Ю. З. А. по републикански път II-49 в района на с.Тр. н а 17.07.2019г., вследствие на преобръщане на автомобила при преминаване през ревизионна шахта на пътното платно, а именно: сумата от 25 500лв. – обезщетение за неимуществени вреди – болки и страдания от получените травми при произшествието; сумата 60,56лв. – обезщетение за имуществени вреди - стойност на медицински разходи; - сумата 24 160лв. – обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в повреждане на автомобила и разходи за репатрирането му, всички ведно със законната лихва, считано от 17.07.2019г. - датата на деликта до окончателното им изплащане. Ищецът е твърдял, че на 17.07.2019г. пътувал в собствения си л.а. Фолксваген Туран с рег.№*, управляван от Ю. З. А., като около 04,30ч. по републикански път II-49 в с.Тр., лекият автомобил се преобрънал на пътното платно поради наличието на необозначено препятствие на пътя - ревизионна шахта с неукрепен капак. Той за кратко изгубил съзнание, получил множество наранявания. Бил приет и лекуван в болница от 18.07.2019г. до 21.07.2019г., като имал счупване на дясната ключица, множество охлузвания и натъртвания по тялото, силно главоболие, гадене и световъртеж. Поставена му била диагноза „мозъчно сътресение, без открита вътрешночерепна травма“ и „счупване на ключицата“. Лечението продължило в домашни условия, като не можел да се движи самостоятелно, зависел от близките си за ежечевното обслужване. Бил в отпуск по болест от 18.07.2019г. до 29.09.2019г., ходел на прегледи, изпитвал болки с месеци, включително и през нощта, пиел обезболяващи, не можел да спи, изпитвал силна уплаха и стрес и дълго време се страхувал да управлява и да се вози в автомобил. Платил разходи за лечение в размер на 60,56лв. В резултат на произшествието, платитил 160 лв. за репатриране, а тъй като автомобилът му бил изцяло унищожен и не подлежал на поправяне го продал за сумата от 1800лв. Поддържал е, че отговорността е на ответника, тъй като произшествието е осъществено на път - част от републиканската пътна мрежа, поддържан и стопанисван от ответната страна.

Ответникът е оспорвал исковете, като относими към настоящото производство са наведените с въззивната жалба възражения срещу осъдителната част на решението.

Съдът като извърши служебна проверка намира обжалваното решение за валидно изцяло и допустимо в обжалваната му част, а по правилността с оглед събраните по делото доказателства, намира следното:

Установена със събраните доказателства по делото е следната фактическа обстановка, а и страните в настоящата инстанция не спорят, че на 17.07.2019г., около 04,30ч., в с.Тр., ищецът като пътник в собствения си автомобил „Фолксваген Туран“ с рег. №*, управляван от Ю. А. е претърпял ПТП, вследствие на преобръщане на автомобила при преминаване през ревизионна шахта на пътното платно. Според заключението на вещото лице В. Д. по механизма на произшествието, то е възникнало в участък на път II-49 по посока от гр.Търговище към гр.Разград, като в близост до дом №14 в село в с.Тр., носачът на л.а. Фолксваген Туран с рег. №* преминал с предното си ляво колело през капака на канализационна шахта с форма на кръг, намираща се на осевата линия, при което капакът се завъртял и се отворил, като по този начин предизвикал преобръщане на превозното средство, което плъзгайки се върху дясната си страна се установило в спряно положение в дясната част на уличното платно, напречно на надлъжната му ос. Към датата на изготвяне на заключението капакът е бил подменен с друг. Установено е също така (вкл. заключението на вещото лице по СТЕ в производството по чл.207 ГПК), че водачът се е движил с максимално допустимата и съобразена с конкретния пътен участък и пътни условия скорост (съставеното му наказателно постановление в тази връзка е отменено от съда). Водачът – свидетелят Ю. А., е карал по средата на двете пътни платна, защото пазел колата, тъй като имало кучета на платното. Шахтата я видял след като се преобърнали. Колата се обърнала на едната си страна наляво, като причината била шахтата, а нея видял като дошли от полицията. Не е спорно, че процесната шахта се е намирала на път II-49 с.Тр. - част от републиканската пътна мрежа.

В производство по чл. 207 ГПК по гр.д. № 899/2019 г. за обезпечение на доказателства, след оглед на 08.02.2020 г. е изготвено заключение на вещото лице инж. Д. по съдебнотехническа експретиза за увредените части и агрегати на автомобила, както и за вида и степента на увреждането им. От огледа, вещото лице е констатирало, че процесният автомобил е с деформации по предната част, предна дясна и странична част на купето, както и че по лявата част на купето не открива деформации, но като цяло има известно усукване на купето. Специалистът е описал поотделно всички видими повреди и степента на увреждането, като е посочил, че е възможно наличието и на други повреди и деформации, които да бъдат установени след съответните демонтажни операции в сервизни условия.

Установено е, че с договор от 04.03.2020 г. ищецът е продал повредения автомобил за сумата от 1 800 лв.

По спорните въпроси за отговорността на ответника:

Процесното ПТП е настъпило при преминаване на автомобила през шахта на пътното платно, като капакът се завъртял и се отворил и по този начин предизвикал преобръщане на превозното средство и последвалите щети. Процесната шахта е ревизионна такава и е част от канализацията за отводняване и отвеждане на дъждовните води от пътното платно. Използва се за ремонт, почистване и поддържане проходимостта на канализационните

мрежи (така т.5.2 от заключението на вещото лице Д. по СТЕ) и е пътно съоръжение по смисъла на §1 т.3 от ДР на ЗП. Съгласно чл.19, ал.1 от ЗП, републиканските пътища се управляват от Агенция "Пътна инфраструктура", като съгл. ал.2 управлението включва и поддържането на пътищата. Произшествието е станало на републикански път II-49 по посока от гр.Търговище към гр.Разград в участъка край с.Тр., поради което за поддръжката му отговаря ответника. Според чл.30, ал.1 от Закона за пътищата, Агенцията осъществява дейностите по изграждането, ремонта и поддържането на републиканските пътища. Според § 1, т. 14 от ДР на ЗП "Поддържане на пътищата" е дейност по осигуряване на необходимите условия за непрекъснато, безопасно и удобно движение през цялата година, предпазване на пътищата от преждевременно износване, охрана и защита на пътищата, водене на техническата отчетност на пътищата. Съгласно чл. 47, ал.1 от ППЗП, поддържането включва полагането на системни грижи за осигуряване на целогодишна нормална експлоатация на пътя и осъществяване на мерките за защита на неговите съоръжения и принадлежности, а според ал.2, текущият ремонт включва работите по отстраняване на локални повреди по настилката и пътните принадлежности, причинени от нормалната експлоатация на пътя. Организирането на дейностите по поддържане на пътищата са задължение на Агенция „Пътна инфраструктура“ за републиканските пътища извън границите на урбанизираните територии - чл.48, ал.1т.1, б. „а“ ППЗП и за платното (платната) за движение на републиканските пътища в границите на урбанизираните територии за населените места с население до 100 000 души - чл.48, ал.1т.1, б. „б“ ППЗП. Според чл. 167, ал. 1 от ЗДвП лицата, които стопанисват пътя, го поддържат в изправно състояние, сигнализират незабавно препятствията по него и ги отстраняват във възможно най-кратък срок, като според §1, т.19 ППЗДвП „препятствие на пътя“ е нарушаване целостта на пътното покритие, както и предмети и вещества или други подобни, които се намират на пътя и създават опасност за движението.

Наличието на ревизионна шахта на пътното платно, чийто капак при преминаването на автомобила се е отворил и разместил, сочи че служителите на ответника не са изпълнили горните задължения по осигуряване на необходимите условия за безопасно движение на автомобилите по републиканския път. Без значение е дали те са били уведомени или не за разместването на капака на конкретната шахта (в тази насока и на възраженията, че сигналите на тел. 112 не са подавани за тази шахта) и кога са го установили (доводите, черпени от неустановяване на разместването – свидетелските показания на служителя Стефанов) при посочените им по-горе задължения за непрекъснато осигуряване безопасността на пътя, на който се намира и това съоръжение. Отварянето на капака на шахтата при нормалното експлоатиране на пътя - движение на автомобил по него, сочи на липса на обезопасяване, а безспорно е установено по делото е, че мястото не е било и обозначено (това не е било и

констатирано от служителите на ответника). Все по изложените съображения, без значение е обстоятелството дали е било нужно или не допълнително укрепване и как точно е следвало да бъде закрепен, респ. укрепен капака (и оплакванията в тази насока са неоснователни), щом конкретното му състояние не е било безопасно за движението - позволило е разместването при обичайно движение на автомобила и е предизвикало произшествието. При категоричната установеност за механизма и причината за произшествието и възможността за осигуряване неподвижността на капака на шахтата при преминаване на автомобили върху него, т.е. обезопасяването му, то не се касае до случайно непредвидимо събитие и възраженията в тази връзка са неоснователни. В случая е налице виновно поведение на служителите на ответника, които не са изпълнили задълженията си по осигуряване безопасността на пътя, допускайки наличието на неизправно, несигнализирано съоръжение на него. Налице е причинна връзка между неизпълнението на това задължение и причинените вреди на ищеца, като вината по чл. 45 ЗЗД се предполага. Ответникът отговаря по чл. 49 от ЗЗД в качеството му на възложител на работата, като неговата отговорност е гаранционно-обезпечителна. Той следва да поправи вредите.

По неимуществените вреди и обезщетението за тях:

Вследствие на произшествието, ищецът е претърпял телесни увреждания и от тях - болки, страдания и ограничения. Установено е по делото с медицинските документи и съдебномедицинската експертиза, при произшествието, ищецът е получил следните травми: контузия на главата - ивицовидно охлузване в областта на върха и гърба на носа; мозъчно сътресение без открита черепно мозъчна травма; контузия на горните крайници - счупване на дясна ключица във външния ѝ край; дълбоко охлузване на кожата по задната страна на десния лакът и предмишница, охлузване на кожата в основата на трети пръст на дясната ръка, кожна дракотина по външната страна на лявата предмишница. Пролежал е в болница от 18.07.2019г. до 21.07.2019г. и е бил нетрудоспособен в периода от 18.07.2019 г. до 29.09.2019 г. Според заключението на вещото лице по съдебномедицинската експертиза, счупването на дясната ключица е обуславяло трайно затруднение в движението на десния горен крайник за срок повече от един месец, леко изразено по тежест мозъчно сътресение без обективно установена отпадна неврологична симптоматика - временно разстройство на здравето, неопасно за живота, а охлузванията - болка и страдание. При получаване на фрактурата на дясната ключица, болката е била силна и интензивна (във високата скала), като с времето е намаляла и отшумяла. В бъдеще ищецът ще търпи болки и страдания - спонтанни, при физическо натоварване и при промяна във времето. От обясненията на експерта в съдебно заседание, оздравителният период при ищеца е бил около два и половина месеца, като няма данни за състоянието му към момента. От показанията на родителите на ищеца - свидетелите Н. Х. и Г. И. се установява, че ищецът имал силни болки вечерта след инцидента и в

следващите дни, след установяване на счупването и приемането му в хирургично отделение на болницата. Имал голяма рана, като всеки ден изваждали малки парчета стъкло. Първоначално го боляло навсякъде по тялото - краката, таза. По време на престоя в болницата и един месец след това не можел да се обслужва сам, като майка му го хранела, преобличала и къпела. Бил в стрес, не можел да спи, завивало му се свят. Първият месец преминал тежко за него, като вземал обезболяващи хапчета за болките. През това време се страхувал да кара кола и три месеца не се качвал в автомобил. В момента имал хронични болки, като се оплаквал, че от студено и при вдигане на тежко има болки в дясната ръка.

По размера на обезщетението: Съгласно чл.52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието "справедливост" по смисъла на чл.52 от ЗЗД не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид при определяне на размера на обезщетението-ППВС №4/23.12.1968г. При определяне на справедливото обезщетение за неимуществени вреди, следва да се вземат предвид във всеки конкретен случай установените по делото конкретни обстоятелства, свързани с характера и тежестта на увреждането, интензитета и продължителността на претърпените физически и емоционални болки и страдания, а така също от обичайните размери на обезщетенията, платими в подобни случаи и от икономическото състояние в страната към момента на увреждането, което се влияе от минималната работна заплата, инфлационните процеси, нарастването на цените и др. При определяне размера на обезщетението на Д. Г. Х., съдът взема предвид, че той е млад човек, на 25 години към инцидента и че при произшествието той е получил множество увреждания, от които по-леки: контузия на главата-ивицовидно охлузване в областта на върха и гърба на носа; мозъчно сътресение без открита черепно мозъчна травма; дълбоко охлузване на кожата по задната страна на десния лакът и предмишница, охлузване на кожата в основата на трети пръст на дясната ръка, кожна драскотина по външната страна на лявата предмишница и едно по-тежко: контузия на горен десен крайник - счупване на дясна ключица във външния ѝ край, заради което първо е лекуван три дни в болница, а след това лечението е продължило у дома му до около два месеца и половина до пълното му оздравяване. Съдът отчита търпяните от ищеца болки с голям интензитет в момента на увреждането и непосредствено след него за около месец и с понисък интензитет в периода до пълното му възстановяване (два месеца и половина), невъзможността му за самостоятелно обслужване, неудобствата в ежедневието му, зависимостта от близките му и необходимостта от помощ в елементарни дейности в този период (от около месец). Съобразява също така, обстоятелствата при които е станал пътния инцидент - внезапно и неочаквано, както и стреса от катастрофата, тревогите след нея във връзка с лечението и остатъчните проявления като безсъние и страх от шофиране в период за около три месеца. Съдът взема предвид също така, че ищецът се е

възстановил сравнително бързо и се е върнал на работа след малко повече от два месеца, но и от друга страна съобразява остатъчните проявления от счупването като инцидентно проявление на болки при влошаване на времето и натоварване, които ищецът ще търпи и занаяпред. Съдът съобрази също така социално-икономическите условия в страната към датата на деликта (2019 г.), стандарта на живот, доходите на населението и обичайните размери на обезщетенията, платими в подобни случаи съобразно актуалната съдебна практика намира, че справедливото обезщетение за неимуществените вреди на Х. в този случай е 20 000 лв. Предвид, че ищецът не е шофирал автомобила, възражението по чл.51, ал.2 ЗЗД за съпричиняване на вредите от пострадалия, е неоснователно.

Искът е основателен и следва да бъде уважен в този размер. Същото следва да се присъди със законните лихви от датата на увреждането до окончателното изплащане. Предвид изложените съображения, съдът намира за неоснователни възраженията на въззивника за завишаване размера на обезщетението и за липсата на съобразяване от съда на принципа за справедливост в чл. 52 от ЗЗД. В този размер е присъденото от окръжния съд обезщетение и то следва да бъде потвърдено.

По имуществените вреди:

За разходи за лечението:

Оплаквания във връзка с тези вреди ответникът не е навел във въззивната си жалба. Установено е по делото, че сторените от ищеца разходи за преглед и лечение са в размер на 60,58лв. по приложени документи, фактура, касов бон и те следва да му бъдат присъдени. В този смисъл е и решението на окръжния съд в тази част и то следва да бъде потвърдено.

За повредения автомобил:

За определяне на стойността на повредените части и агрегати и сумите за труд и материали за поправяне на автомобила, са били назначени две съдебно-технически експертизи, съответно изготвени от вещото лице инж. Д. и от вещото лице инж. Р.. Не са налице процесуални нарушения на окръжния съд, свързани с допускането на двете съдебно-технически експертизи (а и липсва позоваване на такива в жалбата), като първата експертна не е била оспорена от страната заради непълнотата ѝ, а втората е допусната като повторна такава по конкретната задача, но след оспорването ѝ не е заявено доказателствено искане от ответника. Затова не е налице хипотезата на чл. 266, ал.3 ГПК. Независимо от това, обаче предвид служебните правомощия на съда и необходимостта от специални знания в изследваната област, както и предвид липсата на съобразен с поставената задача отговор на вещото лице по първоначалната СТЕ за пазарната стойност на автомобила в състоянието, в което се е намирал след увреждането му и към дата 04.03.2020 г., апелативният съд е назначил допълнителна СТЕ при която вещото лице на база събраните по делото доказателства, включително и тези в производството по обезпечаване на доказателства и заключението на вещото лице по ч.гр.д. № 899/2019 г. по описа на РС Исперих, да отговори на въпроса:

каква е била пазарната стойност на автомобила в състоянието, в което се е намирал след увреждането му при процесното ПТП и към 04.03.2020 г. (датата на продажбата му в увредено състояние), като при необходимост посочи стойността във варианти и поотделно съобразно заключенията на двете СТЕ (съответно на в.л. инж. Д. и на в.л. инж. Р. за стойност на необходимите за отремонтването части и труд и при тотална щета).

Във връзка с пазарната стойност на автомобила преди произшествието и за остойностяване на труда и материалите, необходими за поправянето му, съдът кредитира заключението по повторната СТЕ на вещото лице инж. Р., защото същото е изготвено пълно, ясно, обосновано и кореспондира с останалите доказателства – съобразено е със заключението на вещото лице по СТЕ в производството по обезпечаване на доказателства и констатираните повреди на автомобила след непосредствения оглед от вещото лице, като съществено е да се отбележи, че освен видимите, изброени такива, там вещото лице е установило известно усукване на купето и е посочило евентуалното наличие и на други повреди, установими само след разглобяване на колата. Заключението на вещото лице Д. по първоначалната СТЕ не е отчело изобщо като повреда усукването на купето, изчислило е стойностите не по пазарни цени, а съобразно Методика за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на МПС към Наредба № 24/08.03.2006 г. за задължителното застраховане по чл. 249, т.1 и 2 КЗ (неприложими в случая) и е допуснало пропуски в изчисленията като не е включило по-високата стойност на труда за дейностите боядисване (посочило е 30 часа в последната колона на таблицата на л.5 от заключението с единичните цени от по 59 -61 лв./час, но ги е остойностило по 20 лв. в рекапитулацията на труда), поради което и съдът не го кредитира по тези въпроси. Вещото лице Р. по повторната СТЕ, след изследване на пазарните цени за конкретния автомобил е дало заключение за средна такава в размер на 23 238 лв. към момента на произшествието 17.07.2019 г. Остойностило е също така по пазарни цени частите (9 688,95 лв.), труда за демонтажни и монтажни операции (1 810 лв.), труда за възстановителни операции (140 лв.) и цената за боядисване (2 000 лв.), като е дало оценка на щетите, която само за изброените увредени части и детайли без ремонтни дейности за отстраняване на усукването на купето е в размер на 13 639 лв. с ДДС. По отношение на усукването на купето, вещото лице е посочило, че то може да бъде отстранено само чрез сложни, трудоемки и скъпоструващи възстановителни дейности, като изрязване на детайли от носещата конструкция, разпъване, заваряване, измервания и регулировки на геометрията на автомобила, като крайният резултат не винаги е положителен и влагането на парични средства за това е икономически нецелесъобразно. Последиците от нарушената геометрия на купето се отразяват на управлението и комфорта при управление на автомобила – затруднено управление, повишени вибрации и шум, напукване на обзорните стъкла, преждевременно износване на гумите и др. В заключение, вещото лице е посочило, че за възстановяване на фабричната

геометрия на автомобила поради усукването на купето в резултат на произшествието е необходимо, освен стойността на щетата по т.1 - 13 639 лв., да се вложат допълнително парични средства, като общите разходи за отстраняване на уврежданията от ПТП биха надвишили 70% от пазарната му стойност, поради което е налице „тотална щета“, а такава е налице, когато е настъпило такова негово увреждане, че за поправянето биха били необходими средства, равняващи се на повече от 70% от действителната стойност на автомобила. Тези 70% при пазарна стойност на процесния автомобил от 23 238 лв. са 16 266 лв. В съдебно заседание, вещото лице Р. е пояснил, че автомобилът е увреден до такава степен, че неговото поправяне е икономически нецелесъобразно, като сумата от 16 266 лв. е минималната стойност за тотална щета - 70% от пазарната стойност. Няма как да се изчисли възстановяването на купето, защото за усукано купе трудно ще се намери сервиз да извърши такава дейност, тъй като не е сигурно дали крайният резултат ще бъде положителен. Запазените части могат да бъдат двигател, врати, седалки, табло, а също и детайли, които отиват за скраб. В същия смисъл са и поясненията на вещото лице Д. в съдебно заседание от 07.02.2024 г. по изслушаната пред настоящата инстанция съдебно-техническа експретиза за пазарната стойност на автомобила след произшествието и към датата на неговата продажба в увредено състояние. Според вещото лице Д., е налице тотална щета предвид усукването на купето, тъй като поправянето му е много сложна операция и „за да се случи автомобилите трябва да бъдат разглобени до степен оголено купе, което да бъде поставено на стенда за разпъване и оттам-нататък да се докарат геометричните данни по диагонали, по направляващи и т. н., за да се постигнат размерите, които са били“. Възстановяването на деформациите на купето по геометрия може да се прави за по-нови автомобили във висок клас, но е икономически неоправдано за по-стари автомобили и от по-нисък клас. В настоящия случай (за процесния автомобил) това е икономически неизгодно, също както и разглобяването на автомобила по детайли, възли и оценката на всяка една част, за да може да се определи пазарната стойност на годните части. Освен това, дори да се свърши, което е много скъпо, трудоемко и продължително като период, пак няма гаранция, че тези части някога във времето в цялост ще бъдат реализирани като продажби, а и на каква цена. Според експерта, в случая стойността на труда и материалите за поправяне на конкретния автомобил би надвишила неговата пазарна стойност и щетата е тотална „не е 70%, а 100%“. Експертът е заявил, че в заключението е посочил стойност на запазените части на автомобила, изчислена като от 55% от пазарната му цена, с пояснението, че тя трябва още да се намали с % за диагностика, търговски риск, съхранение и транспортиране, както и че предлагането на запазените части като втора употреба може да стане само от юридически лица с такъв предмет на дейност, на тяхна отговорност, след отделяне на необходимото време и усилия и е без гаранция за някогашна реализация както по време, така и по обем и стойност, предвид неизвестността на търсене за съответното

МПС. В експертизата си, вещото лице е посочило и средна пазарна цена на автомобил за скрап към датата на произшествието от 300 лв. за тон и тегло на конкретния автомобил от 2220 кг. (стойността за скраб е 666 лв.). На въпроса на зададената му от съда задача за пазарната стойност на автомобила като цяло в увредено състояние, в съдебно заседание вещото лице е отговорило, че сумата от 1 800 лв., на която автомобилът е продаден от собственика на 04.03.2020 г. е неговата реална пазарна цена. По този въпрос, изяснен с поясненията на вещото лице в съдебно заседание, съдът намира отговора на вещото лице Д. за пълен, точен и обоснован, кореспондиращ с останалите доказателства по делото за състоянието на автомобила след увреждането, включително и със заключенията на вещите лица по СТЕ в производството по обезпечаване на доказателства и това на вещото лице Р. по допълнителната експертиза, поради което и го кредитира.

От заключенията на вещите лица Р. и Д., се налага извода, че увреждането на автомобила е такова, че стойността на разходите за труд и материали за поправянето му би бил близък до пазарната му стойност, поради което и поправянето му е икономически нецелесъобразно, както и че пазарната стойност на увредения автомобил (като цяло, не на части) е 1 800 лв. Съдът намира, че собственикът е положил дължимата грижа и добросъвестност с продажбата на автомобила при цена от 1 800 лв., предвид че реализацията му за скрап е под тази сума (666 лв.), а продажбата на части не е възможна от него (предвид изложеното по-горе). При това положение, обезщетението за вредите от повреждането на автомобила се равнява на разликата между пазарната стойност на автомобила към произшествието от 23 238 лв. и реализираната сума от продажбата му след увреждането от 1 800 лв., т.е. 21 438 лв. Разходите за репатриране на автомобила също следва да се присъдят, като те са в размер на 160 лв. и са доказани с приложената фактура №12/17.07.2019г. Така общата сума за обезщетение за имуществени вреди, свързани с повреждането на автомобила, се равнява на 21 598 лв. Искът в този размер е основателен и решението на окръжният съд, с което същият е уважен следва да бъде потвърдено.

Предвид всичко изложено, решението на окръжния съд като постановяващо идентичен резултат в цялата обжалвана осъдителна част, следва да бъде потвърдено.

С оглед изхода от спора и на осн. чл.78, ал.1 ГПК за въззивното производство Агенция „Пътна инфраструктура“, със седалище в гр. София, следва да заплати на Д. Г. Х. сумата от 4 230 лв., сторени във въззивното производство разноски за заплащане на адвокатско възнаграждение. Възражението по чл. 78, ал. 5 ГПК за прекомерност на адвокатското възнаграждение е неоснователно, предвид че същото е изчислено под минималния размер по чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба 1/2004 г., който е 4 522,20 лв.

По изложените съображения, Апелативен съд - гр.Варна,

РЕШИ.

ПОТВЪРЖДАВА решение №77 от 26.05.2023 г., поправено с решение № 133/15.08.2023 г., постановено по гр.д. № 328/2022 г. по описа на Окръжен съд – Разград, В ЧАСТТА, с която Агенция „Пътна инфраструктура“ гр.София е **ОСЪДЕНА** да заплати на Д. Г. Х.: - сумата 20 000лв., представляваща стойността на причинени неимуществени вреди, ведно със законната лихва от 17.07.2019г., до окончателното и изплащане; -сумата 60,56лв. стойност на причинени имуществени вреди, представляващи медицински разходи, ведно със законна лихва, считано от 17.07.2019г. до окончателното им изплащане; - сумата 21 598 лв., представляваща стойността на причинени имуществени вреди/вреди по МПС и разходи по репатриране/, ведно със законната лихва от 17.07.2019г. до окончателното и изплащане; - сумата 6078лв. за разноси.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“, със седалище в гр. С., бул.“*“ № *, ЕИК 000695089, да заплати на Д. Г. Х., ЕГН *****, гр.Р. ул. * №* ет.*, сумата от 4230 лв., представляваща разноси за заплатено адвокатско възнаграждение във въззивното производство.

Решението може да бъде обжалвано пред ВКС на РБ в едномесечен срок от връчването му на страните и при условията на чл. 280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____